

Voor menselijkheid of tegen godsdienst? Humanisme in Nederland, 1850-1960

Redactie PETER DERKX, ULLA JANSZ, CORRIE MOLENBERG
en CARLA VAN BAALEN

Hilversum
Verloren
1998

Inhoud

Inleiding	7
Het woord 'humanisme': opkomst en betekenis PETER DERKX	10
De invloed van het natuurwetenschappelijk denken op de vroege arbeiders- beweging in de stad Groningen JANNES HOUKES	34
Het allerheiligst ongelooft. Allard Pierson tussen moderne theologie en humanisme CORRIE MOLENBERG	51
Als een priester en zijn preekstoel Multatuli en het tijdschrift <i>De Dageraad</i> NOP MAAS	69
Sociale zekerheid in eigen kring Het Nederlandsch Vrijdenkersfonds, De Weezenkas en Aurora (1888-1996) PIET HOEKMAN en JANNES HOUKES	84
Het religieus-humanistisch antimilitarisme van Bart de Ligt HERMAN NOORDEGRAAF	101
De vernieuwing in de SDAP en het vrouwenvraagstuk Humanisme, socialisme en democratie in het interbellum ULLA JANSZ	116
Het humanisme van H.J. Pos Metafysica tegen nationaal-socialisme en kapitalisme PETER DERKX	132
Humanisten tussen doorbraak en verzuiling Over de oprichting van het Humanistisch Verbond (1946) CARLA VAN BAALEN	147

